

KRISTNA
FREDS
RÖRELSEN

Rosa Elis Lozano Cabrera är grundare för kvinnoorganisationen *Pétalos de Rosa* i Colombia. Under året har medlemmarna fått utbildning av Kristna Fredsrörelsens säkerhetsexperter i att skydda sig själva mot olika former av hot.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
OCH ÅRSREDOVISNING 2018

Identitet

KRISTNA FREDSRÖRELSEN är en ideell förening som arbetar för fred och rättvisa genom ickevåld. Under 2019 fyller vi hundra år. Tillsammans med fredsaktörer runt om i världen arbetar vi för ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva. Vi uppmanar varandra att tillsammans och i gemenskap med andra våga vara den förändring vi vill se i världen. En värld utan våld är möjlig!

Namnet Kristna Fredsrörelsen berättar om rörelsens historia och bekräftar dess djupa förankring i den ekumeniska rörelsen. Många ickevåldsenkengemang är trosbaserat. Det är en styrka och en tillgång som Kristna Fredsrörelsen vill stödja och uppmuntra. Men Kristna Fredsrörelsen är inte begränsad till en särskild religiös tradition eller livsåskådning. Verklighet, rättvis fred, förutsätter att alla goda krafter samverkar. Respekt för och bejakande av mångfald är grundläggande i en ickevåldskultur.

Kristna Fredsrörelsen ingår som *The Swedish Fellowship of Reconciliation*, SweFOR, i *The International Fellowship of Reconciliation*, IFOR, det Internationella Försoningsförbundet, grundat 1914 och med ett åttiototal medlemsorganisationer i mer än femtio länder, i alla världsdelar. Det globala perspektivet är en omistlig del av Kristna Fredsrörelsens identitet.

Kristna Fredsrörelsen ingår som *The Swedish Fellowship of Reconciliation*, SweFOR, i *The International Fellowship of Reconciliation*, IFOR, det Internationella Försoningsförbundet, grundat 1914 och med ett åttiototal medlemsorganisationer i mer än femtio länder, i alla världsdelar. Det globala perspektivet är en omistlig del av Kristna Fredsrörelsens identitet.

Mål

VÅR VISION är fred och rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva. I den globala hållbarhetsagendan är vårt arbete i första hand relevant för mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen.

Organisationen fastställer var tredje år en verksamhetsplan vars mål i sin tur förverkligas genom årliga handlingsplaner. I nuvarande verksamhetsplan finns följande verksamhetsområden och mål satta:

1. Internationellt arbete

1.1 Att genom skydd av människorättsförsvarare bidra till rättighetsbärares ansvarsutkrävande och respekt för mänskliga rättigheter och humanitär rätt i våldsutsatta länder.

1.2 Att genom stöd till fredskrafter i civilsamhället bidra till ickevåldslig konflikthantering, rättighetsbärares ansvarsutkrävande och en stärkt fredskultur i våldsutsatta länder.

2. Kommunikation och utbildning i Sverige

2.1 Att bidra till medvetenhet om och en bred opinion för fred och rättvisa genom ickevåld

2.2 Att bidra till ickevåldslig konflikthantering, rättighetsbärares ansvarsutkrävande och en stärkt fredskultur i Sverige och engagemang för omvärlden.

3. Kristna Fredsrörelsen som organisation

3.1 Kristna Fredsrörelsen är en rörelse med bred förankring och stöd från medlemmar och givare

3.2 Kristna Fredsrörelsen har en stabil och ändamålsenlig organisation för att uppnå sin vision.

Lägg gärna de tre färgerna ovan på minnet. De återkommer längre fram i denna verksamhetsberättelse.

Strategier

FRED ÄR VÄGEN till fred. Kristna Fredsrörelsens strategier utgår från vårt uppdrag att outtröttligen och utifrån samtidens förutsättningar och utmaningar verka för en värld fri från våld, såväl väpnat våld som våld i form av förtryck och orättvisor. Det innebär att arbeta med metoder för att ingripa mot orättvisor samt att förebygga att konflikter blir våldsamma och istället bemöts och hanteras konstruktivt.

I det internationella arbetet fokuserar Kristna Fredsrörelsen på att bidra till ökad säkerhet för människorättsförsvarare och att främja lokalt förankrade fredsinitiativ och organisationer.

Andra strategier är att genom rörelsearbete, utbildning, opinionsarbete och informationsspridning stärka engagemanget i Sverige, något som blir allt viktigare i och med ökad polarisering och ifrågasättande av mänskliga rättigheter och demokrati. De lokala och globala verksamheterna stöder ömsesidigt varandra.

Verksamheten utgår från att varaktig förändring uppnås genom att de människor som berörs av ett problem också är de som definierar det och äger förändringsprocessen. Ett aktivt civilsamhälle är centralt för att möta de utmaningar som finns lokalt, här i Sverige, och i konfliktområden runtom i världen.

INNEHÅLL

sida 4
Ordföranden inleder

sida 5
Organigram

sida 12
Nytt projekt om konflikter

sida 16
Årsredovisning

sida 33
Revisionsberättelse

- Lokalgrupp
- Kontor

sida 15
Filmvisning och
samtal om flykt

sida 14
Vykortsunderskrifter
för kärnvapenförbud

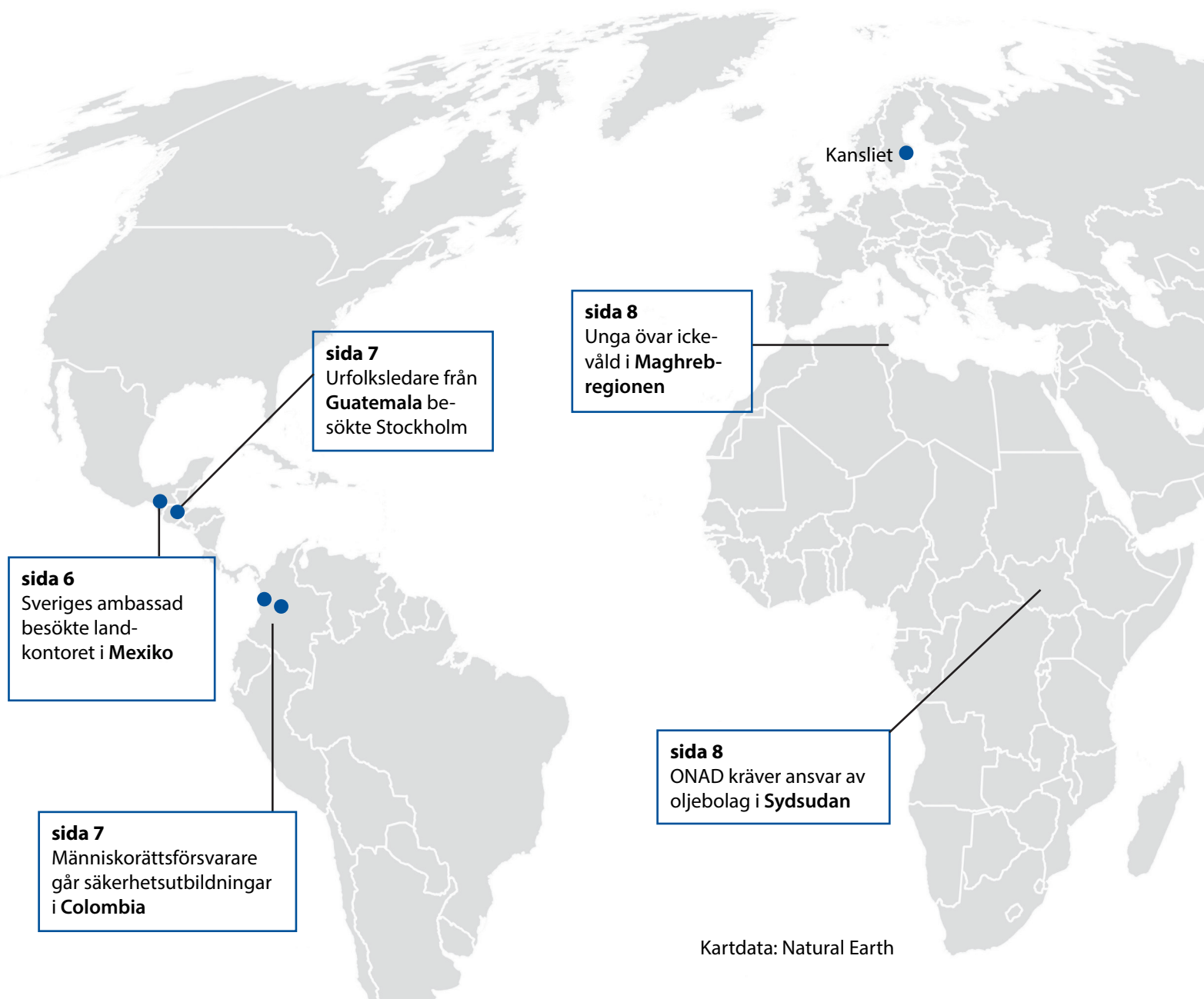
sida 15
Civilkurageprojekt
väckte uppmärksamhet

sida 14
Tranvikning för
kärnvapenförbud

Sida 11
Fatemeh Khavari fick Martin
Luther King-priset

Sida 10
Seminarium om medier,
fredsrörelsen och säker-
hetspolitik under Almedals-
veckan

Kartdata: SCB via ArcGIS.com

En global 99-åring

Genom vårt medlemskap är vi en del av ett globalt nätverk där det händer saker på alla nivåer, skriver Kristna Fredsrörelsens ordförande Sofia Nordin.

Therese Börjesson från Kristna Fredsrörelsen medföljer Alejandro Quiceno, från Corporación Claretiana, i ett urfolkssamhälle i regionen Meta, Colombia.

ARBETET FÖR ETT FREDLIGT samhälle och en fredlig värld är lika aktuellt nu som för 99 år sedan. Mycket har hunnit hända både i Sverige och i världen under de senaste hundra åren och givetvis ser vi fram emot att snart få fira Kristna Fredsrörelsen som hundraåring. 2018 kan sammanfattas som ett betydelsefullt år i fredens tjänst!

Fred kan börja med dig och mig. Genom ett medlemskap i Kristna Fredsrörelsen är vi en del av ett globalt nätverk där det händer saker på alla nivåer. Fred kan också börja i det större sammanhanget. Kristna Fredsrörelsen viktigaste internationella tillhörighet är International Fellowship of Reconciliation (IFOR). Kristna Fredsrörelsen var en av de tidiga medlemmarna i IFOR, därav KrF:s namn internationellt: The Swedish Fellowship of Reconciliation (SweFOR). Under 2018 fick Kristna Fredsrörelsens generalsekreterare Lotta Sjöström Becker förtroende att bli ny ordförande för IFOR, under en mandatperiod på fyra år. Med vår långa och gedigna erfarenhet av ickevåld och goda demokratiska struktur har vi mycket att bidra med, men också mycket att lära av de andra medlemmarna som arbetar under mycket varierande omständigheter i 40 länder.

Fred kan börja med dig och mig i en konfliktfylld vardags-situation. Genom att utbilda oss i och öva vårt civilkurage kan vi ingripa när härskartekniker, sexism, våld och rasism händer. Under 2018 togs Civilkurage i tio steg fram, ett interaktivt studiematerial som finns online.

I början av 2018 delades Martin Luther King-priset ut, denna gång till Fatemeh Khavari. Början till juryns motivering lyder: "Som talesperson för Ung i Sverige har Fatemeh Khavari genomfört ickevåldslig kamp med dialog och rättvisa som riktmarke och visat på styrkan i att möta hat med kärlek. [...]". Under året som har gått har en grund lagts till en lokalgrupp i Luleå, som planerar att starta upp i början av 2019.

Även utanför landets gränser fortsätter vår rörelse att bidra till en fredligare värld, bland annat genom uthållig preventiv närvaro i Colombia, Guatemala och Mexiko. Och under året

Styrelsen

Kristna Fredsrörelsens styrelse väljs av medlemmarna på årsmötet. Styrelsen möts cirka sex gånger per år. Efter årsmötet i april 2018 bestod styrelsen av följande personer.

Minna Fredriksson
Karl-Johan Rahm
Mariana Ljunggren
Victor Jadribo
Eva Palmqvist
Anna Wikman
Christofer Sjödin

Ordförande
Sofia Nordin

Suppleanter
Åsa Henriksson
Josefine Lämås

Ledmöter
Henric Götefelt
Corinne Johnson
Jacob Carlbäcker

Vid årsmötet väljs även valberedning och revisorer.

hade Kristna Fredsrörelsens och den västsahariska ungdomsorganisationen NOVA en kampanj för att Sverige skulle få upp frågan om Västsaharas självbestämmande i FN:s säkerhetsråd.

Jag vill även skicka med ett boktips. Under 2018 var det bokrelease för Svensk säkerhetspolitik för fred skriven av professor Lars Ingelstam på uppdrag av Kristna Fredsrörelsen i samarbete med Studieförbundet Bilda. Läsningen ger kunskap och goda argument för en säkerhetspolitik baserad på en aktiv fredskultur och inte en utökning av det militära försvaret och samarbete med NATO.

"Ingen kan göra allt, men alla kan göra något" – tack för medlemskap, engagemang i olika former, styrelsearbete och personal i och utanför Sverige – tillsammans är vi den skillnaden vi vill se!

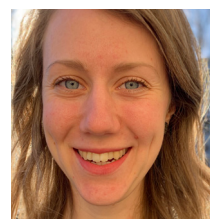
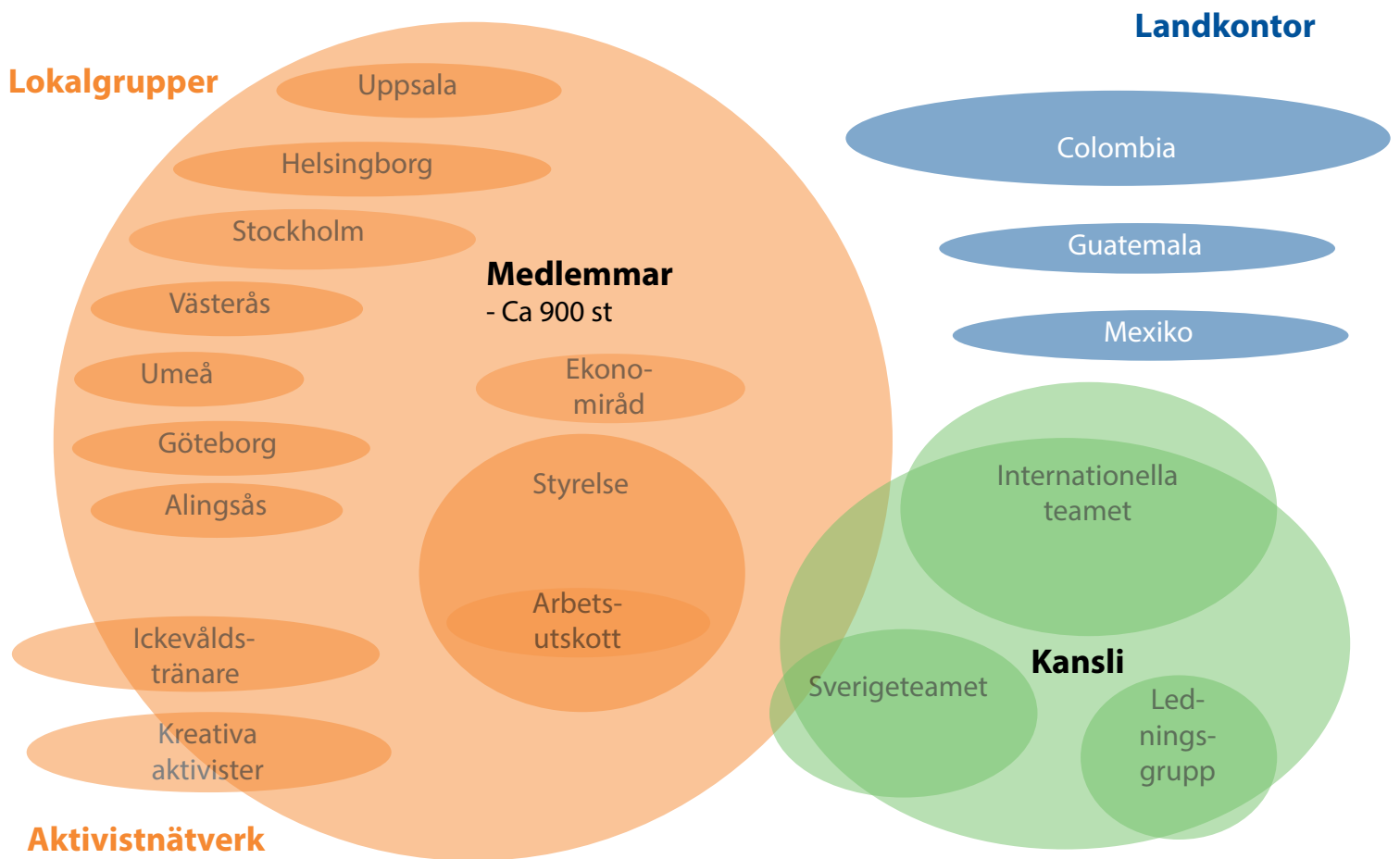

Foto: Privat

ORGANIGRAM

Givare

Folke Bernadotteakademin
Fonder
Postkodstifelsen
Privatpersoner
Stift och församlingar
Stiftelser
Svenska missionsrådet (Sida)
Sveriges ambassad i Colombia (Sida)
Utrikesdepartementet

Kristna Fredsrörelsen

Samarbetsorganisationer

ACOGUATE i Guatemala
JUSTAPAZ i Colombia
ONAD i Sydsudan

Målgrupper

Hotade människorättsförsvarare
Fredsaktörer
Engagerade personer
Intresserad allmänhet
Beslutsfattare

Nätverk

Agenda 2030-nätverket
Concord
Globalportalen
Kyrkornas globala vecka
Följeslagarprogrammet

Anna Lindh-stiftelsen
EU-LAT
Härnösands folkhögskola
OIDHACO
Studieförbundet Bilda

Colombiagruppen
FRII
IFOR
Schyssta Pensioner
Svenska missionsrådet

Foto: Alejandro Martín Cuñarro

Under sitt besök i Chiapas träffade Sveriges ambassadör Annika Thunborg flera av de människorättsförfvarare som Kristna Fredsrörelsen medföljer.

Möten med makthavare ökar skyddseffekten

Att underlätta möten mellan hotade människorättsförfvarare och makthavare är en av de strategier som Kristna Fredsrörelsen använder för att skapa skydd och handlingsutrymme.

Ett av många exempel på detta var när Kristna Fredsrörelsens landkontor i Mexiko bjöd in Sveriges ambassadör - Annika Thunborg - till delstaten Chiapas för att möta olika aktörer från civilsamhället. Ambassadören inledde med att under en dag träffa myndighetsrepresentanter, sedan fick Kristna Fredsrörelsens förtroendet att organisera agendan för dag två.

Ambassadören träffade representanter från flera av de organisationer som Kristna Fredsrörelsen medföljer.

— Genom denna typ av kontakter ska-

Landkontoret i Mexiko

- Kristna Fredsrörelsen har sedan 2013 ett kontor i San Cristóbal de las Casas i delstaten Chiapas, men har haft fredsobservatörer på plats sedan år 2000. För närvarande arbetar sju anställda på kontoret.

- Läs mer om metoden under "strategier" på sidan intill

par vi ett politiskt skyddsnät för de medföljda med förhoppning om att det ska avskräcka potentiella förövare, säger Anna Hedlund, koordinatör i Mexiko.

En av de mest utsatta medföljda är den katolske prästen Marcelo Pérez Pérez, som bland annat engagerat sig mot den lokala korruptionen, och har medföljts av Kristna Fredsrörelsen sedan 2015. Han berättar

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Prästen Marcelo Pérez Pérez har tidigare genom Kristna Fredsrörelsen träffat FN:s kontor för mänskliga rättigheter. Hotet mot honom har nu minskat.

tar att de rekommendationsbrev som Sveriges ambassad under 2017 började utfärda till de organisationer som Kristna Fredsrörelsen medföljer fyller sitt syfte.

— När jag blir stoppad i vägspärrar så ifrågasätter de ibland att jag är människorättsförfvarare. Men när jag visar brevet från svenska ambassaden så ställer de inga mer frågor, då låter de mig passera.

591

fysiska medföljningar genomfördes under året, varav 123 i Colombia, 418 i Guatemala och 50 i Mexiko.

41

olika organisationer har medföljts. Av de medföljda individerna var 38 procent kvinnor och uppskattningsvis 75 procent urfolk.

PÅVERKAN I STOCKHOLM

Foto: Kristna Fredsrörelsen

I augusti var urfolksledaren Elodia Castillo från Guatemala på besök i Stockholm. Kristna Fredsrörelsen organiserade då bland annat ett möte med ambassadören för mänskliga rättigheter – Annika Ben David – på Utrikesdepartementet där Elodia Castillo tog upp situationen för organisationen COMUNDICH, som hon företräder. Hon fick också tillfälle att berätta om utmaningarna i sitt arbete under Världsvattenveckan.

— I Guatemala är tillgång till rent vatten en fråga om etnisk tillhörighet och klass, sa hon.

14

organisationer stärktes genom Kristna Fredsrörelsens utbildningar sin förmåga att själva förbättra sin säkerhet.

Verksamhetsmål 1.1 Att genom skydd av människorättsförsvarare bidra till rättighetsbärares ansvarsutkrävande och respekt för mänskliga rättigheter och humanitär rätt i våldsutsatta länder.

STRATEGIER

Internationell medföljning är en metod för att skydda civila i områden med våldsam konflikt. Människorättsförsvarare är en nyckel till hållbar fred.

Kristna Fredsrörelsen arbetar med metoden i Colombia (ca 15 personer), Guatemala (ca 5 personer i samarbetsprojektet Acoguate) och Mexiko (ca 7 personer) och tillämpar metoden genom tre komponenter:

Preventiv närvaro genom fysisk medföljning. Att närvara vid särskilt utsatta situationer, som resor och viktiga möten.

Påverkan på skyldighetsbärare genom politisk medföljning. Möten med nationella myndigheter och internationella samfundet. Samt informationsspridning om människorättsförsvararnas situation.

Kapacitetsstärkning av människorättsförsvarares förmåga att ickevåldsamt skydda sig själva, genom säkerhetsutbildningar.

FRAMGÅNGAR

• Det omfattande våld som människorättscentret Digna Ochoa i Mexiko utsattes för i slutet av 2017 **minskade avsevärt** under 2018. Digna Ochoa bedömer själva att det till stor del beror på Kristna Fredsrörelsens medföljning, kanske framförallt den politiska medföljning som inneburit att organisationen fått en högre profil och större legitimitet

• En viktig utveckling under 2018 har varit rekryteringen av **två nya experter** kring säkerhet och skydd, en i Mexiko och en i Colombia, båda med en tydlig genuskompetens, som gör att vi stärkt vår kapacitet och expertis i arbetet.

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Poulette Hernández, en av medlemmarna av Digna Ochoa.

UTMANINGAR

Frontline Defenders konstaterar i sin årsrapport att våldet mot människorättsförsvarare särskilt drabbar dem som arbetar med land-, miljö- och urfolksrättigheter, många av dem kvinnor i rurala kontexter, och att **54 procent av dem som dödats globalt kommer från Colombia och Mexiko.**

Under 2018 mördades 172 människorättsförsvarare i Colombia och 26 i Guatemala, **en ökning med 136 procent i Guatemala.**

Unga bygger fred

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Unga fredsaktörer i Maghreb-regionen kommer samman och lär sig ickevåldsmetoder i ett nytt projekt.

Projektet Peacemakers 2030 i Maghreb (Västsahara, Marocko, Algeriet, Tunisien, Libyen) innebär en strategiförändring för Kristna Fredsrörelsen. Under många år har stödet gått till ickevåldssaktörer i Västsahara, som ungdomsorganisationen NOVA. Detta nya projekt innebär en bredare ansats, där NOVA blir en av flera målgrupper.

— Maghrebregionen rymmer många delade konfliktdynamiker, som är länkade till västsahariernas situation, säger Love Wojnakowski, facilitator för projektet.

I regionen är ungas inkludering i politiska processer begränsad, arbetslösheten är hög, länderna har kyliga relationer med sina grannar, det pågår rekrytering till extremistgrupper, och många unga försöker flytta till Europa.

Deltagarna fick bland annat verktyg i ickevåldslig kommunikation och uttryckte att detta gjort skillnad för dem på både ett personligt plan och för deras arbete mot våldsbekämpande extremism, där de mött radikaliserade personer på ett ickevåldsligt vis och lyckats ha samtal.

— Jag lär mig så mycket om mina egna styrkor och svagheter kring hur jag kommunicerar, sade en deltagare.

En annan viktig aspekt är nätverksbygget både inom och mellan länderna, där deltagarna har fått ett regionalt perspektiv på sina lokala problem, och tillsammans diskutera lösningar på gemensamma svårigheter.

Peacemakers 2030

Ramen för projektet ges av säkerhetsrådets resolution 2250 om ungas deltagande i fred och säkerhet, samt Globala målet 16 om fredliga och inkluderande samhällen.

Projektet *Peacemakers 2030* ger nya ickevåldsverktyg till unga från Maghrebregionen

Personalen ONAD, Kristna Fredsrörelsens samarbetsorganisation i Juba, Sydsudan, fortsätter sitt fredsarbete trots stora svårigheter på grund av den väpnade konflikten.

I augusti 2018 höll ONAD tillsammans med University of Juba en workshop om ickevåld och miljöskydd för 35 medlemmar ur Sydsudans parlamentariska kommitté för miljö.

I samband med detta demonstrerade barn och unga som deltagit i ONAD:s fredsklubbar tillsammans med aktivister från civilsamhället för att uppmärksamma fall i den oljerika regionen Upper Nile i norra Sydsudan där barn tross ha dött på grund av miljöförstöring.

MÅL

Kimberly Llanos Cortés (till höger) arbetar på Kristna Fredsrörelsens mennonitiska samarbetsorganisation Justapaz i Colombia.

Foto: Justapaz

Verksamhetsmål 1.2 Att genom stöd till fredskrafter i civilsamhället bidra till ickevåldslig konflikthantering, rättighetsbärares ansvarsutkrävande och en starkt fredskultur i våldsutsatta länder.

STRATEGIER

Stödet syftar till att stärka civilsamhällets roll i lokalt fredsarbete och ansvarsutkrävande av de mänskliga rättigheterna. De fyra strategiska huvudspåren är:

- Vidareförmedling av **ekonomiska resurser** och administrativt stöd.
- **Organisationsutveckling** inom till exempel ekonomihandling och strategisk planering.
- **Tematisk kapacitetsutveckling** och stärkta nätverk genom att underlätta erfarenhetsutbyten, utbildningar och samverkan mellan civilsamhällesorganisationer.
- Samverkan kring **informationsinsatser och påverkansarbete** i Sverige som en länk till makthavare här.

Samarbetsorganisationer:

- fredsorganisationen **ONAD i Sydsudan**
- den mennonitiska fredsorganisationen **Justapaz i Colombia**
- medföljningsprojektet **ACOGUATE i Guatemala**.

FRAMGÅNGAR

• Sydsudans parlamentet har sedan ONAD:s aktioner (se bild på föregående sida) jobbat på ett utkast till en miljöpolicy och uppmanat oljeministeriet att utfärda ett ansvarsdirektiv till oljebolagen.

• Justapaz **strategiska och långsiktiga kapacitetsstärkande** åtgärder för lokala grupper runt om i Colombia har resulterat i att stödgrupperna nu har förmåga att på egen hand stötta personer som vill bli erkända som samvetsvägrare, medan Justapaz jurist kan fokusera på mer komplexa fall.

Foto: Landahlauts/Flickr

UTMANINGAR

En utmaning är kopplad till **kortsiktig finansiering** för projektet Peacemakers 2030. Projektet presenterades därför gentemot målgruppen i mindre etapper. Därigenom minimerades risken att skapa förväntningar som sedan kanske inte kan uppfyllas.

Foto: Sofia Wajan/Kristna Fredsrörelsen

Många västsaharier bor i flyktingläger i Algeriet i väntan på ett slut på Marockos ockupation. Läs mer på sida 10 om den kampanj som Kristna Fredsrörelsen gjorde under året tillsammans med ungdomsorganisationen NOVA.

Foto: Jöran Lindeberg

Kristna Fredsrörelsens generalsekreterare Lotta Sjöström Becker modererade ett seminarium om medier och säkerhetspolitik på Studieförbundet Bildas scen under Almedalsveckan. Andreas Johansson Heinö, förlagschef på Timbro, deltog i panelen.

Nytag för fredlig säkerhetspolitik

DEN 28 JUNI hade Kristna Fredsrörelsen i samarbete med Studieförbundet Bilda boksläpp för studiematerialet "Svensk säkerhetspolitik för fred" som skrivits i samarbete med professor Lars Ingelstam.

För första gången på flera år har Kristna Fredsrörelsen tagit ett större grepp på hur organisationen ser på säkerhetspolitik och fredsfrågor. Materialet låg också till grund för ett seminarium under Almedalsveckan.

13 217

Reaktioner, kommentarer och delningar genererades av Kristna Fredsrörelsens inlägg på Facebook under 2018.

Under året bedrev Kristna Fredsrörelsen en kampanj för att Sverige skulle använda sin plats i FN:s säkerhetsråd för att se till att den utlovade folkomröstningen i Västsahara äntligen blir av. Bland annat skrev generalsekreterare Lotta Sjöström Becker en debattartikel i Omvärlden tillsammans med Palmeacentret.

Verksamhetsmål 2.1. Att bidra till medvetenhet om och en bred opinion för fred och rättvisa genom ickevåld.

STRATEGIER

Vi är en **ickevåldets röst** i samhället. Vi når ut genom våra egna kanaler, debattartiklar, presskontakter, dialog med makthavare, seminarier och manifestationer.

Medlemstidningen Fredsnytt

FRAMGÅNGAR

Påverkansarbetet i Bryssel genom nätverken EU-LAT och OIDHACO har utvecklats. Genom OIDHACO har Kristna Fredsrörelsen kunnat driva fallet med *Ríos Vivos Antioquia*, Colombia. Detta bidrog till att 32 EU-parlamentariker skrev under ett brev där de kräver att myndigheterna genomför kollektiva skyddsåtgärder för organisationen medlemmar.

UTMANINGAR

"Hårt mot hårt" dominerar som devis för i princip samtliga riksdagspartier, vare sig det gäller säkerhetspolitik eller brottslighet. Att opinionsbilda för fred och ickevåld i dagens samhällsklimat är att jobba i motvind.

Medborgarrättsrörelsen i USA är en förebild inom ickevåldet. Kristna Fredsrörelsen firar tredje måndagen i januari varje år Martin Luther King-dagen i samarbete med Sveriges kristna råd och Equmeniakyrkan.

År 2018 fick Fatemeh Khavari, talesperson för Ung i Sverige, priset för att ha genomfört icke-våldslig kamp med dialog och rättvisa som riktmärke och visat på styrkan i att möta hat med kärlek.

Att möta den andre

Kristna Fredsrörelsens utbildningar fick under året en oräddlig skjuts framåt genom ett projekt om ickevåldslig konflikt-hantering och dialog finansierat av Postkodsstiftelsen.

Syftet med projektet är i första hand att stärka verksamheter med nyanlända invandrare där konflikter uppstår kopplade till kultur- och religionskrockar. Anna Vigdis Gustavsson, utbildningssekreterare på Kristna Fredsrörelsen, är nöjd med urvalet av de 94 deltagare som hittills nåtts av utbildningen.

— Här finns bland andra kyrkoledare, församlingsaktiva kristna och muslimer, fritidsledare, bibliotekspersonal, socialsekreterare, arbetsmarknadscoacher.

Under året påbörjades också en förstudie gällande ett utbildningskoncept inom dialog, med nyanlända och myndighetspersoner som möter nyanlända som målgrupp.

Icke-våld handlar mycket om att göra motstånd, mot till exempel rasism, sexism eller orättfärdiga lagar. Men Kristna Fredsrörelsen menar att ickevåldsmotstånd även måste innefatta en omsorg om den andre, en vilja att mötas och försöka förstå varandra.

— Detta är en tanke som återkommer i alla våra utbildningar. Att säga STOPP är nödvändigt, men för att undvika destruktiva läsningar krävs att man vrider och vänder på en situation och även försöker se saken utifrån motståndarens - den andres - synvinkel, säger Anna Vigdis Gustavsson.

Lär dig ickevåld!

Kristna Fredsrörelsen erbjuder flera typer av utbildningar. Från ett par timmars workshop till terminslånga kurser: ickevåld, civilkurage, konflikt-hantering, skydd och säkerhet, konfliktkänslighet. Läs mer på krf.se/kurser.

Foto: Jöran Lindeberg

Det interaktiva kursmaterialet om civilkurage innehåller bland annat videoklipp med ingripanden.

Den utbildning som Kristna Freds har i fred, ickevåld och ledarskap på Härnösands folkhögskola är, tror jag, den bästa och mest avancerade utbildningen vi har i ickevåld idag i Sverige.

Stellan Vinthagen, professor i sociologi och forskare inom motståndsstudier.

Verksamhetsmål 2.2. Att bidra till ickevåldslig konflikthantering, rättighetsbärares ansvarsutkrävande och en stärkt fredskultur i Sverige och engagemang för omvärlden.

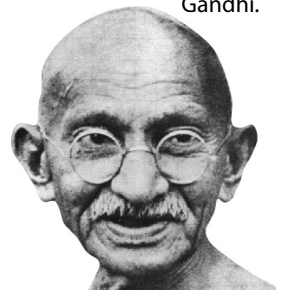
STRATEGIER

Militära insatser, våld och tvång är tyvärr fortfarande rådande norm för konflikthantering i världen. Kristna Fredsrörelsen sprider kunskap och ger verktyg till människor att bemöta våld och orättvisor. En inspirationskälla är Gandhi: att vara den förändring som vi vill se i världen

Organisationen har under flera år utbildat ickevåldstränare, dels i egen regi, dels i samarbete med Härnösands folkhögskola. I slutet av kurserna ger deltagarna egna workshops inom ickevåld runt om i landet, och många av dem fortsätter sedan som en del av Kristna Fredsrörelsens tränarnätverk.

Att lära av rörelsens samarbetsorganisationer i konfliktländer är en viktig del av utbildningarna, som ofta har utbyten.

"Var förändringen" sa Mahatma Gandhi.

FRAMGÅNGAR

I samarbete med Studieförbundet Bilda utvecklade Kristna Fredsrörelsen ett interaktivt kursmaterial: Civilkurage i tio steg (se bild på föregående sida). Verktyget är främst ett lärarstöd, men fungerar också för den som vill bara vill titta närmare på ämnet.

— Bilda är också en strategisk partner vad gäller att komma ut med våra utbildningar, främst inom civilkurage. Som studieförbund har Bilda ett stort nätverk, vilket resulterat i flera spännande workshops. Jag minns särskilt en grupp nyanlända kvinnor i Märsta från Afghanistan och Iran, säger Sandra Eriksson, utbildare på Kristna Fredsrörelsen.

Läs mer om civilkurageträning och kursmaterialet på krf.se.

UTMANINGAR

Att utveckla utbildningskonceptet i dialog (se föregående sida) kräver noggrann analys för att identifiera i vilka situationer dialog är en bra metod. Bland annat för att metoden förutsätter (delvis) god vilja och jämbördig styrka mellan parterna.

Många av de som nåtts av utbildningen i konflikthantering har religiös förankring: kyrkoledare och ledamöter i församlingsstyrelse, präster, diakoner, församlingsaktiva från en moské samt personer från nätverket Tro möter Tro.

Foto: Britt-Marie Sohström/Flickr

52

workshops med totalt 1 682 personer deltagare genomfördes under 2018 av Kristna Fredsrörelsens tränarnätverk och kanslipersonal.

Foto: Alingsås lokalgrupp

Kärnvapenförbud engagerar

I BÖRJAN AV augusti arrangerade Alingsås lokalgrupp flera aktiviteter för att uppmärksamma FN:s avtal om kärnvapenförbud med start på Hiroshimadagen den 6 augusti. Bland annat bjöds det på filmvisning om Sadako, den ja-

panska flicka som föresatte sig att vika 1 000 papperstranor med en önskan att bli frisk från den leukemi som var ett resultat av att hon utsatts för atombomben. Lokalgruppen ställde sig också på Alingsås torg och samlade in över 200

namnunderskrifter på vykort med uppmaning till regeringen att skriva på FN:s konvention mot kärnvapen.

Foto: Sophie/Flickr

Fredstranor spreds över i Uppsala

MEDLEMMARNA I Uppsala lokalgrupp fördjupade sig under våren i kärnvapenfrågan, särskilt med tanke på Sveriges stundande ställningstagande för att skriva under FN:s konvention om kärnvapenförbud.

Medlemmarna tittade bland annat på olika partiers ställning i kärnvapenfrågan inför höstens val. En måndagskväll samlades gruppen för att hänga upp fredstranor i centrala Uppsala som ett sätt att väcka uppmärksamhet kring kampen mot kärnvapen.

Foto: Uppsala lokalgrupp

Civillkurage drog media i Umeå

UNDER ÅRET har Umeå lokalgrupp erbjudit över 120 personer att träna civillkurage genom sitt projekt "Allierad i Praktiken".

Vid sju tillfällen fick deltagare möjlighet att öva civillkurage där varje tillfälle fokuserade på ett speciellt tema, som rasism, sexism och härskartekniker. Projektet fick stor medial uppmärksamhet, bland annat i SVT, Sveriges Radio och Umeå tidning. Projektet genomfördes i samarbete med Studieförbundet Bilda och Rättighetscentrum Västerbotten, med stöd av Umeå kommun.

En kväll om flykt

I SAMBAND med Göteborg lokalgrupps årsmöte arrangerades en kväll om uppbrott och flykt från krig. Kvällen inleddes med en enmansföreställning av skådespelaren Khaldoun al-Ali, där han skildrar sitt eget uppbrott från krigets Syrien i dramat *The house is dead*. Efter föreställningen var det ett samtal om krig och flykt där publiken och dramatikern själv deltog.

Föreställningen genomfördes i samarbete med Stensjöns församling och Mölndals stad.

Bli medlem

Verkar det intressant? Gå in på krf.se/medlem och läs mer.

Fredsbön till minne av King

VÄSTERÅS LOKALGRUPP medarrangerade en fredsbön i Västerås domkyrka på 50-årsdagen av mordet på Martin Luther King. Psalmsång, orgelmusik, bibelläsning och bön växlades med läsning av en text med drömmen om fred som tema. Den handlade om Rosa Parks, Martin Luther Kings och Gandhis ickevåldskamp, men också om egna drömmar om fred och rättvisa.

Verksamhetsmål:

3.1. Kristna Fredsrörelsen är en rörelse med bred förankring och stöd från medlemmar och givare

3.2. Kristna Fredsrörelsen har en stabil och ändamålsenlig organisation för att uppnå sin vision

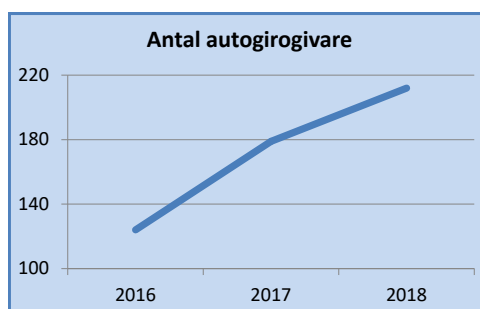
STRATEGIER

Detta område fokuserar på de strukturer och resurser som möjliggör engagemang, påverkan och stöd beskrivna inom andra verksamhetsområden.

- Vi vill vara en **vital och kreativ folkrörelse** där medlemmars engagemang och kraft tas tillvara.
- För att få en ekonomisk och organisatorisk grund krävs en organisation där **insamlingsarbetet** präglas av relationsbyggande.
- Vidare behövs en rörelse där **medlemsantalet växer**, och medlemskapet upplevs som ett viktigt bidrag till fred och rättvisa.
- Slutligen: För att kanalisera organisationens kraft i den riktning medlemmarna bestämt arbetar förtroendevalda och kansli med **effektiv styrning**.

FRAMGÅNGAR

- Över 93 procent av de som var medlemmar 2017 förnyade sitt medlemskap 2018.
- Antalet autogiromedgivanden fortsätter att stiga: år 2016 var det 124 stycken, år 2017 var det 179 stycken, och år 2018 var det 212 stycken.

UTMANINGAR

Trots att en överväldigande del av medlemmarna valde att förnya sin medlemskap så minskade ändå antalet betalande medlemmar från 903 personer år 2017 till 886 personer år 2018.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Kristna Fredsrörelsen (org nr: 826000-8696) avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari-31 december 2018.

**Fred
och rättvisa,
ett samhälle utan
våld och ett hållbart
sätt att
leva**

Allmänt om verksamheten

Kristna Fredsrörelsen är en ideell förening och medlemsorganisation som bildades 1919 och har därmed en snart 100-årig historia av att arbeta för fred och rättvisa. Kristna Fredsrörelsen är förankrad i den ekumeniska rörelsen men är inte begränsad till en särskild religiös tradition eller livsåskådning. I Martin Luther Kings och medborgarrättsrörelsens anda vill Kristna Fredsrörelsen vara en folkrörelse som inspirerar, utbildar och mobiliserar människor för en fredligare värld.

Kristna Fredsrörelsens vision är **fred och rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva**. Kristna Fredsrörelsens vision sammanfaller med mål 16 - fredliga och inkluderande samhällen - i den globala utvecklingsagendan, Agenda 2030. Mål 16 bygger på insikten om att fred och mänskliga rättigheter är förutsättningar för och en integrerad del av en hållbar utveckling. Under året har Kristna Fredsrörelsen antagit en integritetspolicy och en ny säkerhetspolicy. Kristna Fredsrörelsens operativa verksamhet styrs genom en verksamhetsplan, som antas för tre år. Den nuvarande planen sträcker sig över 2017-2019, men strategiperioden har förlängts till 2020.

Kristna Fredsrörelsen arbetar för vår vision utifrån tre verksamhetsområden:

- **Internationellt arbete** med syfte att bidra till skydd åt människorättsförfarare och att stärka lokala fredskrafter i konfliktområden.
- **Kommunikation och utbildning** i Sverige med syfte att sprida information och stärka opinion och kapacitet för att bidra till en aktiv fredskultur.
- **Kristna Fredsrörelsen som organisation** med syfte att stärka folkrörelse och givande samt en ändamålsenlig organisation för att nå våra mål.

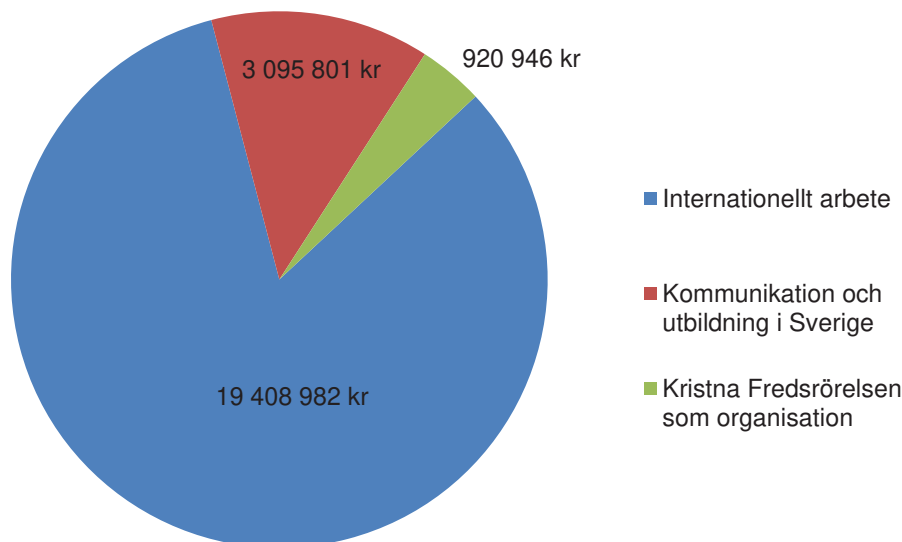
Foto: Kristna Fredsrörelsen

Ett stor del av Kristna Fredsrörelsens arbete syftar till att skapa skydd åt människorättsförfarare. Under året tilldelades den medföljda organisationen Movimiento Rios Vivos det pris i mänskliga rättigheter som Diakonia och Svenska kyrkans internationella arbete delar ut i Colombia varje år.

Hur används pengarna?

-Kostnad per verksamhetsområde

Kristna Fredsrörelsen är medlem i *the International Fellowship of Reconciliation (IFOR)*, en paraplyorganisation och ett globalt nätverk för trosbaserade freds- och ickevåldsorganisationer med medlemmar över hela världen. Under 2018 valdes Kristna Fredsrörelsens generalsekreterare Charlotte Sjöström Becker till ordförande i IFOR, ett uppdrag som möjliggör för Kristna Fredsrörelsen att intensifiera och utveckla det globala arbetet för ickevåld. Vi samverkar även inom IFOR:s europeiska gren, EUFOR.

Kristna Fredsrörelsen är medlem i Svenska Missionsrådet (SMR), en av Sidas ramorganisationer. Vi söker Sida-medel genom SMR från anslagsposten Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället samt anslaget för informations- och kommunikationsverksamhet. Kristna Fredsrörelsen är medlem i Studieförbundet Bilda. Vi har också ett samarbete med Härnösands folkhögskola gällande utbildningen i Fred, Icke våld och Ledarskap, där deltagarna bland annat gör en studieresa till Israel och Palestina. För att uppnå förändring samverkar vi i nätverk som Kyrkornas globala vecka, Schyssta pensioner, Concord Sverige, Colombiagruppen och Nätverk för civilsamhällesorganisationers lokala Agenda 2030-arbete som drivs av FN-förbundet. På europeisk nivå är vi medlemmar i nätverken OIDHACO och EU-LAT som arbetar för mänskliga rättigheter i Colombia respektive Centralamerika

och Mexiko. Vi är också medlemmar av Anna Lindh-stiftelsen och Globalportalen samt ingår i styrgruppen för det ekumeniska Följeslagarprogrammet.

Kristna Fredsrörelsen är medlem i FRII och lever upp till deras kvalitetskod gällande ändamål, styrning, internkontroll, insamling, anställda och volontärer samt rapportering. Kristna Fredsrörelsen är också med i Svensk Insamlingskontroll och innehar 90-konto samt är med på Givarguidens gröna lista. Kristna Fredsrörelsen har följande 90-konton: Bankgiro: 900-0316 och Plusgiro: 90 00 31-6.

Kristna Fredsrörelsens verksamhet finansieras till största del av offentliga bidrag, som anslag från Sida och Folke Bernadotteakademin. Vi erhåller även finansiella bidrag från fonder, stiftelser och andra organisationer. Bidragsgivna medel är ändamålsbestämda av givaren, det vill säga de har beviljats för ett specifikt ändamål. Övrig finansiering sker genom medlemsavgifter, insamling från allmänheten samt stifts- och församlingskollekt. Insamling från allmänheten sker genom gåvor till 90-konto, via autogiro, swish och köp av gåvobevis. Insamlade medel är i mycket liten utsträckning ändamålsbestämda.

Insamlingen bedrivs främst genom vår hemsida och i andra digitala kanaler samt utskick av insamlingsbrev. En mindre del av finansieringen kommer från försäljning, främst av föreläsningar och utbildningar.

**Granskad och
godkänd av
Givarguiden**
ett verktyg från Charity Rating

Kristna Fredsrörelsens finansiering

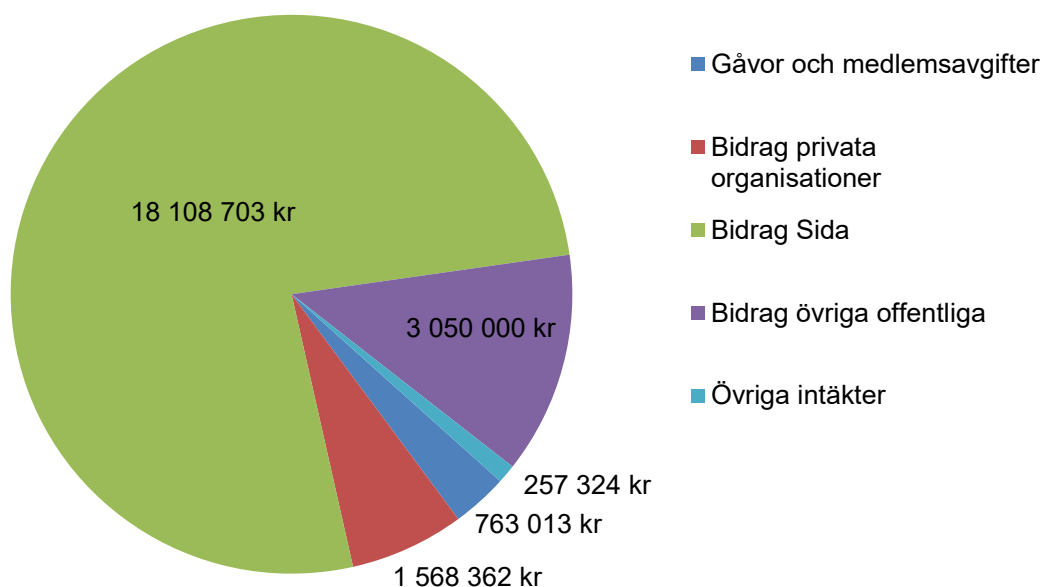

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Kreativ aktivism har en stark ställning inom Kristna Fredsrörelsen. Det innebär att förändra det offentliga rummet på oväntade vis, till exempel genom garnbombning.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

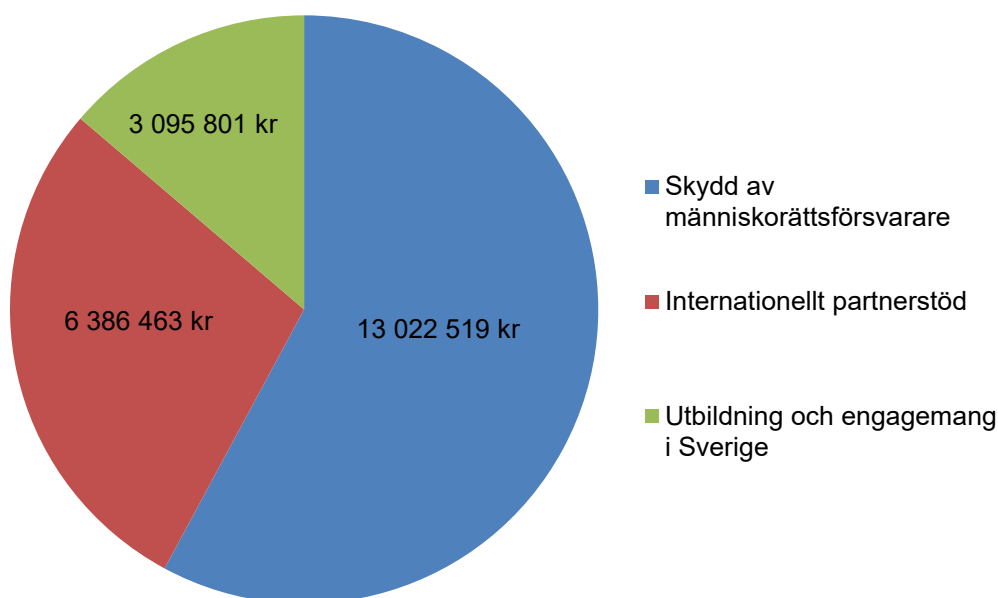
Kristna Fredsrörelsens arbete styrs genom en 3-årig verksamhetsplan, som antas av årsmötet. Verksamhetsplanen bryts ner i årliga handlingsplaner som följs upp var fjärde månad i samband med tertialbokslut. I dessa tertialrapporter stäms genomförd verksamhet av mot planering och måluppfyllelsen analyseras i en årlig verksamhetsrapport. Resultat mäts genom att en logisk resultatkedja formuleras med mål på olika nivåer och indikatorer definieras. För att fånga upp bidrag till förändring av mer komplex natur och på längre sikt använder vi aspekter av metoden Outcome Harvesting.

Externa utvärderingar är ett verktyg för lärande och utveckling. Under 2018 färdigställdes en extern utvärdering av vårt stöd till civilsamhället i Sydsudan genom partnerstöd till organisationen ONAD. Utvärderingen visade på vikten av det organisations- och kapacitetsstöd som Kristna Fredsrörelsen ger sina samarbetsorganisationer. Detta möjliggör, till skillnad från avgränsade projektstöd, ägandeskap och en hållbar utveckling för organisationerna. Utvärderingen visar på verksamhetens relevans och ger rekommendationer gällande kommande utveckling som Kristna Fredsrörelsen kommer att följa upp tillsammans med partnerorganisationen.

Genom följande program har Kristna
Freds rörelsen bidragit till vårt ändamål:

Skydd av människorätts- försvarare	Internationellt partnerstöd	Utbildning och engagemang i Sverige
Verksamhetens mål är att bidra till: • rättighetsbärares ansvarsutkrävande och respekt för mänskliga rättigheter och humanitär rätt • stärkt kapacitet för ickevåldslig konflikthantering och en stärkt fredskultur • stärkt engagemang för omvärlden		
Delmål: • Hot och aggressioner mot medföljda MR-försvarare har minskat • Legala och moraliska skyldighetsbärare har stärkt sina skyddsåtaganden • Målgruppens förmåga att skydda sig själva har stärkts	Delmål: • Stärkt intern kapacitet hos samarbetsorganisationer • Målgruppen har stärkt kunskap samt arenor för utökad mobilisering, samverkan och dialog • Målgruppen har ökad förmåga att effektivt utkräva sina rättigheter	Delmål: • 100 ickevåldstränare har fått fördjupad kunskap och stärkt engagemang för fred genom ickevåld samt kapacitet att vidarefördela denna • 6 000 personer har ökat sin kunskap om fred genom ickevåld och hur en kan engagera sig för att påverka • 60 000 personer har exponerats för Kristna Freds rörelsens budskap samt fått konkreta tips på hur de kan engagera sig.
Årets bidrag: Resultat ligger över planerad nivå, men externa faktorer motverkar effekterna av måluppfyllnaden, då kontextuella förändringar leder till ökade hot. Detta kommer att analyseras vidare under 2019.	Årets bidrag: Resultaten ligger i nivå med vad som planerats och bidrar till måluppfyllelse.	Årets bidrag Resultaten ligger i nivå med vad som planerats och bidrar till måluppfyllelse.

Fördelning huvudsakliga projekt

Civillkurageträning är en del av Kristna Fredsrörelsens utbildningsverksamhet. Som här i Vårdklockans kyrka under Almedalsveckan i Visby.

Inom ramen för ovanstående program har vi utvecklat befintlig verksamhet genom nya projekt. Under 2018 startade vi ett UD-finansierat pilotprojekt som syftar till inkludering av unga i fredsbyggande processer i Maghreb-regionen i Nordafrika. Vi har också slutit avtal med Sida och Svenska Kyrkan gällande skydd av människorättsförsvarare i Colombia. Två olika projekt har utvecklats under året där utbildning av civilsamhällesaktörer i Sverige står i fokus. Postkodstiftelsen har finansierat ett projekt som vänder sig till aktörer som arbetar med nyanlända och integration och som vill bli bättre på att hantera spänningar och lösa underliggande konflikter på ett konstruktivt sätt. Det andra projektet har tagits fram i samarbete med Bilda och handlar om att alla kan träna upp sitt civillkurage för att stå upp mot kränkningar och trakasserier. Genom utbildningen får deltagarna redskap för att agera konstruktivt i konfliktfyllda situationer.

Foto: Jöran Lindeberg/Kristna Fredsrörelsen

	2018	2017	2016	2015	2014
Verksamhetsintäkter	23 747	19 494	17 981	18 141	17 820
Ändamålskostnader	22 505	18 112	17 274	17 225	17 366
Resultat	333	257	-79	190	97
Eget kapital	3 597	3 264	3 007	3 081	2 896
Balansomslutning	14 131	9 005	8 912	9 277	9 082
Soliditet	25%	36%	34%	33%	32%
Medelantalet anställda	42	39	38	38	37

*Belopp anges i tusentals kronor. Soliditet beräknas som eget kapital / Balansomslutning.

Kristna Fredsrörelsens medlemsavgift fastställs av rörelsens årsmöte och för 2018 beslutades att avgiften skulle ligga på 320 kronor för ordinarie avgift och 120 kronor för reducerad avgift (studenter, pensionärer samt arbetslösa). Vid årets slut hade vi 886 medlemmar, vilket är en minskning med 17 medlemmar jämfört med 2017. Som medlem får man tidningen Fredsnytt som utges två gånger per år, medlemsutskick fyra gånger per år samt digitala nyhetsbrev som utkommer minst sex gånger per år. Man har också möjlighet att gå med i en lokalgrupp för att mer aktivt ta del i organisationens arbete.

Kristna Fredsrörelsens lokalgrupper kan fritt utforma sin verksamhet utifrån demokratiska principer med stöd från kansliet. I grupperna samlas medlemmar som brinner för ickevåld, rättvisa och mänskliga rättigheter och tillsammans vill vara med och förändra världen. Kristna Fredsrörelsen har sju lokalgrupper spridda över landet, i Umeå, Uppsala, Stockholm, Västerås, Alingsås, Göteborg samt Helsingborg. Under året har lokalgrupperna genomfört aktiviteter som bland annat uppmärksammat kärnvapenfrågan, riktat ljuset mot hur det är att fly från krig, utbildat i civilkurage och genomfört studiecirkel kring hur ickevåld kan praktiseras i det moderna samhället.

Det finns även möjlighet att engagera sig i något av de nätverk som finns inom rörelsen, till exempel kan man utbilda sig till ickevåldstränare eller tränare i civilkurage och konflikthantering för att sedan hålla egna workshopar. Ett annat sätt att engagera sig är att gå med i nätverket för kreativa aktivister.

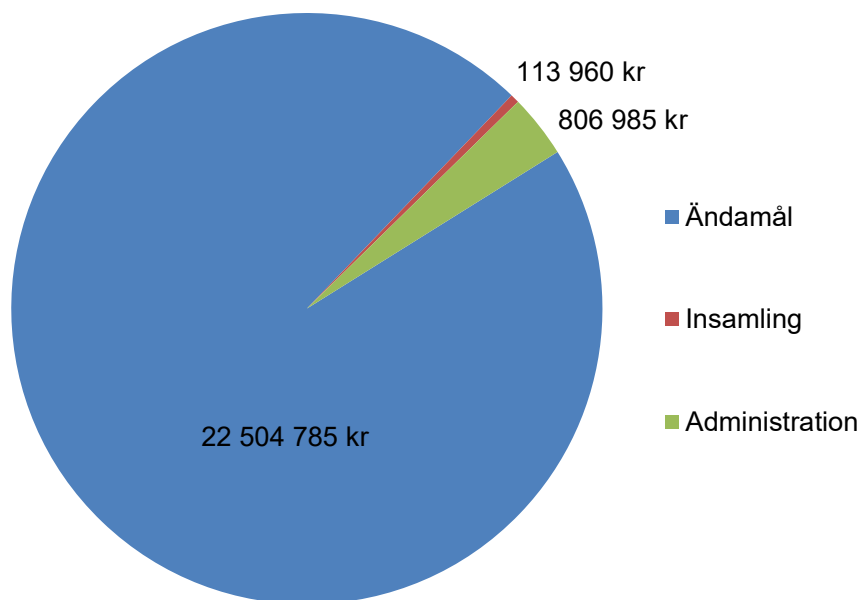
Resultat och ställning

Kristna Fredsrörelsens verksamhetsintäkter ökade under 2018 jämfört med 2017 och uppgick till 23 747 tkr (19 494) vid årets slut. Nya bidragsgivare är Postkodsstiftelsen och Utrikesdepartementet. Ett nytt avtal med Sida i Colombia har tecknats från och med andra halvåret. Två norska fonder har lämnat bidrag till verksamheten i Colombia. Våra ändamålskostnader har ökat som en följd av de ökade anslagen och gjort det möjligt att öka de personella resurserna både i Sverige och på våra kontor i Latinamerika. Insamlingskostnaderna har minskat genom att berörd personal har lagt ned mer arbete i den ändamålsinriktade verksamheten. Årets överskott på 333 tkr beror främst på att det finns projektmedel kvar från tidigare år som kräver en viss andel av egeninsats. Därmed har summan av projektkostnader som behöver finansieras utöver erhållna projektbidrag minskat. Under 2019 räknar vi med att utnyttja dessa projektmedel med krav på egeninsats och därmed kommer projektkostnader som behöver finansieras utöver erhållna projektbidrag att öka. Årets resultat +333 tkr är väsentligt bättre än den av årsmötet 2018 fastställda budgeten -165 tkr. Skillnaden förklaras framförallt av att mindre projektkostnader har behövt finansieras med insamlade medel från allmänheten.

Globala målet 16: att främja fredliga och inkluderande samhällen.

Fördelning verksamhetskostnader

Finansierings- och placeringspolicy samt integritetspolicy

Kristna Fredsrörelsens finansierings- och placeringspolicy prioriterar låg risk i kapitalförvaltningen och fäster stor vikt vid etiska riktlinjer. Den långsiktiga avkastningen ska vara på en sådan nivå att kapitalets reala värde kan hållas intakt över tid. Policyn slår fast att verksamheten endast kan finansieras på sätt som överensstämmer med organisationens värderingar. Detta innebär att Kristna Fredsrörelsen inte kan ta emot bidrag från givare/företag, eller placera kapital i fonder vars huvudsakliga verksamhet är hälsovådlig eller orsakar humanitärt lidande, som direkt eller indirekt bidrar till våld, konflikter eller katastrofer, som är involverat i oetisk, korrupt eller exploaterande verksamhet. Kristna Fredsrörelsen kan därför inte acceptera bidrag från givare/företag vars verksamhet ryms inom följande industrier: vapen, tobak, alkohol/droger, pornografi, olja/gas, diamanter eller guld.

Kristna Fredsrörelsen har ett gränsvärde på eget kapital som motsvarar 4 månaders omsättning (ca 8 mkr) och målsättningen är att på längre sikt bygga upp detta kapital från dagens nivå som är 3,6 miljoner i eget kapital. Målet är satt utifrån beho-

vet att ha en ekonomisk buffert som skydd då Kristna Fredsrörelsens finansiering kan variera över tid, och för att säkerställa ansvarsfull utfasning av projekt om så blir nödvändigt. Kristna Fredsrörelsen kommer därför att i den mån det är möjligt av-sätta medel för att öka det egna kapitalet i enlighet med målet, men detta är inte överordnat genomförande av verksamhet.

Förvaltningens medel skall placeras i sådana former som leder till lågt risktagande och betryggande säkerhet. Förvaltningens tillgångar får inte belånas.

Den nya dataskyddsförordningen GDPR trädde i kraft den 25 maj, vilket föregicks av ett intensivt informationsflöde om hur alla organisationer, företag och myndigheter skulle leva upp till kraven som lagen ställde. För att säkerställa att vi följer lagen har Kristna Fredsrörelsen tagit fram en ny integritetspolicy. Integritetspolicyn innehåller information om vilka personuppgifter vi registrerar, varför och hur länge, utlämning av personuppgifter, rättigheter och kontaktinformation.

Kristna Fredsrörelsen informerade sina medlemmar om hur organisationen skyddar personuppgifter via en helsida i tidningen Fredsnytt och på vår hemsida krf.se. Integritetspolicyn finns tillgänglig att ladda ner i sin helhet på organisationens hemsida.

Kristna Fredsrörelsen arbetar med att skapa skydd åt hotade människorättsförfarare innebär bland annat att följa med dem - medfölja - under resor till platser och situationer där de kan vara extra utsatta för risker. Bilden ovan är tagen vid en medföljning till regionen Valledupar i Colombia under juni 2018.

Hållbarhetsupplysningar

Kristna Fredsrörelsen genomför varje år en medarbetarenkät för att mäta den psykosociala arbetsmiljön bland kanslianställda. Syftet med medarbetarenkäten, som i år fokuserat på organisatorisk och social arbetsmiljö, är att ge kunskap om hur medarbetaren upplever sitt uppdrag och sin arbetsplats. I medarbetarundersökningen får organisationens egna medarbetare betygsätta sin arbetsgivare utifrån kriterierna arbetsorganisation, arbetsbelastning och krav, handlingsutrymme och kontroll, ledarskap, stöd, kunskaper och utveckling, återhämtning samt säkerhet och hälsa. Medarbetarenkäten för i år visade på ett sammanfattningsvis gott resultat men arbetsbelastningen och kraven samt säkerhet och hälsa visar i nuläget på behov av förbättringsinsatser. Resultatet från medarbetarenkäten är ett underlag för dialog och analys på arbetsplatsen. Med hjälp av resultatet ska ledningen och medarbetare tillsammans utveckla och förbättra organisation, arbetsmiljö samt ledar- och medarbetarskap för att ge Kristna Fredsrörelsen en organisation av hög kvalitet. Resultaten av enkäten redovisas och diskuteras på ledningsnivå och med facklig representant och skyddsombud. De arbetar fram en gemensam handlingsplan beträffande de riskfaktorer som framkom i medarbetarenkäten.

Kristna Fredsrörelsen har fältkontor i Colombia, Guatemala och Mexiko. Personalen i dessa länder arbetar med internationell medföljning och kapacitetstärkande gällande säkerhet och skydd för hotade människorättsförfarare.

Under året har vi antagit en ny säkerhetspolicy som lägger grunden för säkerhetsarbetet och har ett förebyggande perspektiv. Den redogör för våra allmänna säkerhetsrutiner både vid tjänstgöring i Sverige och utomlands och ger råd och rutiner för säkerhet vid tillfällig utlandsvistelse. Vi har också tagit fram rutiner för hur man dokumenterar och följer upp säkerhetsincidenter. I samband med framtagandet av säkerhetspolicy har vi även uppdaterat vår krisplan, som säkerhetsställer att organisationen snabbt kan gå in i stabsläge för att hantera uppkomna allvarliga situationer och kriser.

Kristna Fredsrörelsens uppförandekod beskriver hur alla som företräder organisationen förväntas agera, anställda såväl som ideella representanter. Uppförandekoden ger förhållningsregler hur man ska agera för att minimera sin miljöpåverkan, till exempel välja tåg istället för flyg vid inrikesresor. Vidare är vegetarisk mat norm på Kristna Fredsrörelsens arrangemang och veganalternativ bör förekomma.

Kristna Fredsrörelsen har kollektivavtal genom Arbetsgiva-

Foto: Jöran Lindeberg/Kristna Fredsrörelsen

Vid årsmötet i april valdes Kristna Fredsrörelsens styrelse bestående av ordförande, tio ledamöter och två suppleanter.

ralliansen - Ideella Idéburna Organisationer och anställda erbjuds kontinuerligt fortbildning i relation till respektive befattning.

Framtida utveckling

Kristna Fredsrörelsens ändamål har hög relevans och vi ser tyvärr att behoven ökar. Under 2019 utökar vi vårt arbete i Sydsudan till att inkludera fler organisationer som arbetar med fredsfrågor i landet.

År 2019 fyller Kristna Fredsrörelsen 100 år vilket kommer uppmärksammas genom att rörelsen samlas och med avstamp i dess historia se var engagemanget befinner sig idag och diskutera den framtida riktningen. Året kommer att präglas av att hämta hem och samla erfarenheter för ömsesidigt lärande, både bland aktiva i Sverige och i utbyte mellan partners och medföljda från olika delar av världen.

Under året kommer Kristna Fredsrörelsen att genomföra strategiprocesser inför antagandet av en ny verksamhetsplan. Vi ser att vikten av ett tydligt mervärde och specifik kompetens kommer att bli allt viktigare och behöver integreras i en kommande organisationsutveckling.

Förvaltning

Årsmötet är Kristna Fredsrörelsens högsta beslutande organ och alla medlemmar har rösträtt. Årsmötet antar organisationens ideologiska, långsiktiga planering: idéprogram, verksamhetsplan och budget samt utser valberedning och revisorer. Årsmötet tillsätter en styrelse för styrning av organisationen mellan årsmöten. Styrelsen ansvarar för organisationens förvaltning och deras arbete utgår från en antagen arbetsordning.

Vid årsmötet i april valdes Kristna Fredsrörelsens styrelse be-

stående av ordförande, tio ledamöter och två suppleanter. Ordföranden, Sofia Nordin, valdes för första gången. Tre ledamöter avgick ur styrelsen under året varav två ersattes av suppleanter. Styrelsen hade under räkenskapsåret sju protokollförda möten inklusive det konstituerande mötet i anslutning till årsmötet. Närvaron på styrelsemöten har varierat mellan 6-11 personer med ett snitt på 9 per möte. Vid två sammanträden har styrelsen inte varit beslutsmässig, vilket hanterats genom att frånvarande ledamöter i efterhand konsulterats och konfirmerat besluten. Styrelsen utser inom sig ett arbetsutskott som bereder frågor för styrelsen och har delegation att fatta beslut i mindre och brådskande frågor. Det svarar också för styrelsens hantering av personallfrågor. För sakkunnig beredning av ekonomi-frågor finns ett ekonomiråd.

Ingen av styrelse- eller rådsledamöterna har någon ersättning för sitt arbete utan endast ersättning för verifierade rese-kostnader, billigaste och mest miljövänliga resesätt rekommenderas. En presentation av styrelsens ledamöter finns på hemsidan krf.se. Hela styrelsen nås på styrelsen@krf.se.

Generalsekreterare Charlotte Sjöström Becker är tillsatt av styrelsen och bär det samordnande ansvaret inför styrelsen för Kristna Fredsrörelsens verksamhet och dess måluppfyllelse samt ekonomi. Generalsekreteraren har det övergripande lednings- och samordningsansvaret på kansliet som utgör organisationens operativa enhet. Fördelningen av ansvar inom organisationen är fastslagen i en delegationsordning. Kristna Fredsrörelsens kansli är förlagt i Stockholm.

Årsmötet utser revisorer för att granska Kristna Fredsrörelsens räkenskaper och förvaltning. Valda revisorer för 2018 är Gunnar Thullberg, auktoriserad revisor från Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (PwC), samt Sten Haase som förtroendevald revisor. Lars Bond valdes som ersättare för förtroendevald revisor.

Resultaträkning

Funktionsindelad resultaträkning

	Not	2018-01-01 - 2018-12-31	2017-01-01 - 2017-12-31
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		220 705	249 680
Gåvor	2	542 308	560 105
Bidrag	2	22 727 065	18 275 361
Övriga intäkter		257 324	408 634
Summa verksamhetsintäkter		23 747 402	19 493 780
Verksamhetskostnader	3,4		
Ändamålskostnader		-22 504 785	-18 112 462
Insamlingskostnader		-113 960	-244 619
Administrationskostnader		-806 985	-900 657
Summa verksamhetskostnader		-23 425 730	-19 257 738
VERKSAMHETSRESULTAT		321 672	236 042
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från långsiktiga värdepapper	5	11 044	21 439
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		0	34
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-350
Summa resultat från finansiella investeringar		11 044	21 123
ÅRETS RESULTAT		332 716	257 167

Balansräkning

TILLGÅNGAR	Not	2018-12-31	2017-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	0	0
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepapper innehav	7	1 085 268	1 074 224
Summa anläggningstillgångar		1 085 268	1 074 224
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		28 000	183 301
Övriga fordringar		454 298	341 371
Förutbet kostn/upplupna int	8	518 417	71 541
		1 000 715	596 213
Kortfristiga Placeringar			
Kassa och bank		12 045 445	7 334 481
Summa omsättningstillgångar		13 046 160	7 930 694
SUMMA TILLGÅNGAR		14 131 428	9 004 918
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel	9	1 266 530	1 266 530
Balanserat resultat		2 330 473	1 997 757
		3 597 003	3 264 287
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		216 083	75 863
Skuld erhållna, ej utnyttjade bidrag	10	9 337 291	4 897 417
Övriga skulder		134 988	112 963
Upplup kostn och förutbet intäkter	11	846 063	654 388
		10 534 425	5 740 631
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		14 131 428	9 004 918

Förändring av eget kapital	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans	1 266 530	1 997 757	3 264 287
Årets resultat		332 716	332 716
Utgående balans	1 266 530	2 330 473	3 597 003

Noter

Not 1: Redovisning och värderingsprinciper

Kristna Fredsrörelsen redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs styrande riktlinjer för årsredovisning.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Intäkter värderas, om inget annat anges, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Kristna Fredsrörelsen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlem och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

Med gåvor avses främst insamlade medel från privatpersoner, stift och kyrkor. Begreppet bidrag används främst för att beteckna medel som erhållits av externa bidragsgivare efter ansökan, där det finns vissa villkor som föreningen måste uppfylla och där det finns återbetalningsskyldighet till motparten om villkoren inte uppfylls. Gåvor redovisas normalt enligt kontantprincipen. Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Bidrag från myndigheter

Samtliga bidrag från Sida/SMR, FBA eller liknande myndigheter intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas, det vill säga att organisationen haft utgifter för ändamålet. Bidrag skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Övriga intäkter

Övriga intäkter är intäkter som inte är primära för organisationen, till exempel årsmötesintäkter, kursavgifter och olika typer av arvoden.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas i följande funktioner: ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Kristna Fredsrörelsens uppdrag enligt stadgarna. Ändamålskostnaderna består av kostnader hos samarbetsorganisationer och våra lokala kontor, kostnader i Sverige relaterade till vår projektverksamhet i andra länder, kostnader för våra projekt i Sverige samt kostnader för vår basverksamhet inklusive medlemskostnader.

Kostnader för administration som uppstår som direkt följd av en aktivitet/projekt inom ändamålet räknas till ändamålskostnader.

I ändamålskostnader ingår även samkostnader.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader består av kostnader för annonser, insamlingsmaterial, personal som arbetar med insamlingsaktiviteter och övriga kostnader kopplade till insamlingsarbetet. Det ingår även samkostnader.

Administrationskostnader

Administrationskostnader består av förvaltningskostnader, delar av lönekostnader samt samkostnader.

Leasing

Leasingavtal redovisas linjärt under leasingperioden.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Pensionsavgifterna redovisas som en kostnad det år pensionen tjänas in.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Materiella och immateriella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan (och nedskrivningar). Från och med 2014 har inventarier av mindre värde direktavskrivits (15 000) av försiktighetsskäl.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier (möbler)	5 år
----------------------	------

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten redovisas finansiella tillgångar till anskaffningsvärdet med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Nedskrivning sker vid varaktig värdenedgång.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Långfristiga placeringar redovisas till anskaffningsvärdet.

Fordringar och skulder i annan valuta värderas till balansdagens kurs.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Noter till resultaträkningen

Not 2: Gåvor och bidrag

2018

2017

Gåvor som redovisas i resultaträkningen

Insamlade medel

Allmänheten	248 082	222 720
Församlingar	238 876	287 385
Andra organisationer	55 350	50 000
Summa	542 308	560 105

Bidrag som redovisas som intäkt

Insamlade medel

Lunds Missionssällskap	320 000	339 000
Svenska Kyrkan	320 113	300 000
Postkodsstiftelsen	606 740	0
Övriga bidrag från svenska organisationer	132 030	194 970
Bidrag från utländska organisationer	189 479	0
Summa	1 568 362	833 970

Offentliga bidrag

Sida genom Svenska Missionsrådet	14 453 216	14 605 045
Sida genom Ambassaden i Colombia.	3 655 487	1 762 872
Utrikesdepartementet	1 900 000	0
Folke Bernadotteakademin	1 150 000	1 073 474
Summa	21 158 703	17 441 391

Summa bidrag

22 727 065 18 275 361

Totala insamlade medel består av:

Gåvor	542 308	560 105
Bidrag	22 727 065	18 275 361
Summa insamlade medel	23 269 373	18 835 466

Not 3 Verksamhetskostnader: Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

Medelantalet anställda

	2018		2017	
	Anställda	varav män	Anställda	varav män
Sverige	15	3	13	2
Colombia	14	3	13	1
Mexiko	7	1	8	1
Guatemala	6	1	5	0

Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2018		2017	
	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
Styrelseledamöter	10	3	12	5
Generalsekreterare/Kanslichef	1		1	

Löner andra ersättningar och sociala kostnader

	2018	2017
Löner och andra ersättningar		
Generalsekreterare	550 324	515 843
Övriga anställda	9 523 080	7 316 600
Total löner och ersättningar	10 073 404	7 832 443
Sociala kostnader	2 775 244	2 188 762
(Varav pensionskostnader exklusive löneskatt)	669 783	588 634
Summa Löner och sociala kostnader	12 848 648	10 021 205

Ideellt arbetet

Under året har ett antal personer arbetat ideellt för organisationen, framför allt med styrelsearbetet. Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

Löner inklusive sociala avgifter och andra ersättningar fördelade per land

	2018	2017
Sverige	9 090 076	6 957 695
Colombia	2 092 526	1 738 440
Mexiko	903 408	763 655
Guatemala	762 638	561 415
Totalt	12 848 648	10 021 205

Not 4 Leasing

Det enda leasingavtal som finns avser hyra av lokalytor inom Ekumeniskt center. Ett samarbete mellan ett tiotal organisationer som har ett gemensamt kontor i Bromma. Avtalet löper till 2021-06-30. Betald hyra under året 379 927 (365 974).

	2018	2017
Inom 1 år	362 956	183 001
2-5 år	544 434	

Not 5 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2018	2017
Utdelningar	11 044	21 439

Noter till balansräkningen

Not 6 Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	153 637	153 637
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	153 637	153 637
Ingående ackumulerade avskrivningar	- 153 637	- 153 637
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 153 637	- 153 637
Utgående redovisat värde	-	-

Not 7 Långfristiga värdepappersinnehav

	2018	2017
Ingående värdepappersinnehav	1 074 224	1 052 785
Förvärv (återinvesterad utdelning)	11 044	21 439
Utgående anskaffningsvärde	1 085 268	1 074 224

Specifikation av värdepapper, antal aktier

Oikokredit	Redovisat värde	Marknadsvärde
Invest no 1-500367, 420,89393 andelar	841 788	841 788
Inv. no 1-625, 140,17105 andelar		
28 034,21 Euro	243 480	288 060
Summa	1 085 268	1 129 848

Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018	2017
Upplupna projektbidrag	320 113	-
Övriga förutbetalda kostnader	198 304	71 541
Summa	518 417	71 541

Not 9 Ändamålsbestämda medel

	Fredstjänst- fond	Icke vålds- fond	Totalt
Ingående balans	1 213 193	53 337	1 266 530
Årets disposition	0	0	0
Utgående balans	1 213 193	53 337	1 266 530

Beslut om disposition av ändamålsbestämda medel fattas av årsmötet. Under 2018 har inget sådant beslut fattats. Medlena ska användas till skydd av MR försvarare, stöd till fredskrafter i konfliktområden samt utdelning av Martin Luther King priset.

Not 10 Skuld erhållna, ej nyttjade bidrag

	2018	2017
Svenska Missionsrådet	7 070 411	4 471 672
Övriga organisationer	2 266 880	425 745
Summa	9 337 291	4 897 417

Bidragen är skuldförda eftersom de avser medel som inte är förbrukade än men som ska användas under 2019.

Not 11 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018	2017
Semesterlöner	326 270	244 294
Sociala avgifter	282 113	227 114
Övriga upplupna kostn/förutbet intäkter	237 680	182 980
Summa	846 063	654 388

STOCKHOLM 2019-03-23

Sofia Nordin
Styrelsens ordförande

Christofer Sjödin

Jacob Carlbäcker

Corinne Johnson

Anna Wikman

Henric Götefelt

Minna Fredriksson

Åsa Henriksson

Josefin Lämås

Charlotte Sjöström Becker
Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse avseende denna årsredovisning har avgivits 2019-

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunnar Thullberg
Auktoriserad revisor

Sten Haase
Föreningsrevisor

Revisionsberättelse

Till årsmötet i Kristna Fredsrörelsen, org.nr 826000-8696

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Kristna Fredsrörelsen för år 2018. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 16–32 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Föreningsrevisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övrig upplysning

Revisionen av årsredovisningen för räkenskapsåret 2017 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 9 april 2018 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelse (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Föreningsrevisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Kristna Fredsrörelsen för år 2018.

Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunnar Thullberg
Auktoriserad revisor

Sten Haase
Föreningsrevisor

Tillsammans med tusentals andra människor deltog Kristna Fredsrörelsen i mångfaldsparaden under Almedalsveckan i Visby. En annan värld är redan här!

